

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 626/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duřu a sudcov Ladislava Duditřa (sudca spravodajca) a Rastislava Kařřáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Ladislavom Ščurym, PhD., advokátom, Mierová 1725, Čadca, proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 54P/16/2024-371 z 12. novembra 2024 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. novembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 4, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 2 ods. 2, čl. 3 ods. 1, čl. 4 ods. 3, čl. 10 ods. 2, čl. 32 ods. 4 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 3, čl. 5, čl. 6 ods. 1, čl. 8, čl. 12 a čl. 18 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a § 16 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) uznesením okresného súdu č. k. 54P/16/2024-371 z 12. novembra 2024 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 50 000 eur a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh v podstatnom vyplýva, že na okresnom súde je pod sp. zn. 54P/16/2024 vedené konanie o zverenie maloletých detí [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „maloleté deti“) do náhradnej osobnej starostlivosti ich starých rodičov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „starí rodičia“). Sťažovateľ je otcom maloletých detí.

3. Okresný súd uznesením č. k. 54P/16/2024-229 z 25. júla 2024 vydal neodkladné opatrenie *ex offo*, ktorým dočasne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti starých rodičov. Na podklade odvolania sťažovateľa Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 14CoP/176/2024-296 z 24. septembra 2024 zrušil predmetné uznesenie okresného súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Dňa 15. októbra 2024 podali starí rodičia maloletých detí návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadali dočasne zveriť maloleté deti do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnili tým, že po zrušení neodkladného opatrenia existuje u maloletých detí vážna obava o ich psychický a fyzický stav, pričom maloleté deti návrat do domácnosti otca po zrušení nariadeného neodkladného opatrenia odmietajú. O návrhu starých rodičov rozhodol okresný súd napadnutým uznesením z 12. novembra 2024 tak, že nariadil neodkladné opatrenie a maloleté deti dočasne zveril do osobnej starostlivosti starých rodičov (výrok I). Zároveň zaviazal otca povinnosťou odovzdať maloleté deti do starostlivosti starých rodičov (výrok II). Napadnuté uznesenie sa stalo vykonateľným dňom jeho nariadenia a platí na čas do nadobudnutia právoplatnosti meritórneho rozhodnutia súdu vo veci samej.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ nesúhlasí s postupom okresného súdu, ktorý vyústil do vydania napadnutého uznesenia. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti podrobne zrekapituloval doterajší priebeh konania o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, pričom polemizuje so skutkovým stavom, ktorý bol zistený okresným súdom v doterajšom priebehu konania a spochybňuje nestrannosť ustanovenej kolíznej opatrovníčky. Je toho názoru, že postup okresného súdu je v rozpore s najlepším záujmom maloletých detí.

6. Podľa sťažovateľa okresný súd rozhodol napadnutým uznesením v rozpore s právnym názorom krajského súdu uvedeným v zrušujúcom uznesení z 24. septembra 2024, keď nerozhodol o neodkladnom opatrení *ex offo*, ale na podklade návrhu podaného starými rodičmi maloletých detí. Vydaním napadnutého uznesenia došlo k obmedzeniu rodičovských práv sťažovateľa, pretože okresný súd nevymedzil, či sa môže s maloletými deťmi stýkať, prípadne v akom rozsahu. Z uvedeného dôvodu sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie za nepreskúmateľné.

7. Sťažovateľ je toho názoru, že okresný súd napadnutým uznesením porušil rovnosť zbraní účastníkov konania, keďže vydal neodkladné opatrenie bez toho, aby vo veci vykonal riadne dokazovanie. Sťažovateľ nadobudol dojem, že ním produkované dôkazy a jeho snaha o predkladanie dôkazov sú v konaní okresného súdu zbytočné, resp. boli len akousi formalitou. Sťažovateľ je taktiež presvedčený, že v danej veci neboli splnené podmienky na dočasné zverenie maloletých detí do náhradnej starostlivosti starých rodičov, ktoré sú vymedzené v § 44 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, keďže sťažovateľ ako otec maloletých detí sa o ne dokáže riadne postarať.

8. Druhé neodkladné opatrenie, ktorým boli sťažovateľovi odobraté deti z osobnej výchovy a starostlivosti, podľa neho nespĺňa potrebné predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže bolo vydané v rozpore s princípom efektívnosti, princípom proporcionality a neodkladným opatrením bude vytvorený nenávratný stav.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru, ako aj § 16 vyhlášky napadnutým uznesením okresného súdu o neodkladnom opatrení, s ktorého vydaním sťažovateľ nesúhlasí a tvrdí, že okresný súd rozhodol v rozpore s právnym názorom krajského súdu v zrušujúcom uznesení z 24. septembra 2024. Navyše tvrdí, že na jeho vydanie neboli splnené podmienky, a spochybňuje správnosť skutkových záverov okresného súdu, pričom v dôsledku jeho nesprávneho postupu bol porušený princíp rovnosti zbraní. Uvedené pochybenia mali spôsobiť nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia.

10. Ústavou vymedzená právomoc ústavného súdu mu neumožňuje, aby nahrádzal rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá k dispozícii inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ pred tým, ako požiada o ústavnú ochranu ústavný súd, musí vyčerpať všetky (iné) dostupné a účinné prostriedky ochrany svojich práv.

11. Proti uzneseniu o neodkladnom opatrení je prípustný riadny opravný prostriedok, a to odvolanie [§ 357 písm. d) Civilného sporového poriadku]. Ústavný súd zistil, že ku dňu podania ústavnej sťažnosti sťažovateľ odvolanie proti napadnutému uzneseniu okresného súdu dosiaľ nepodal, obrátil sa teda na ústavný súd bez toho, aby vyčerpal dostupný právny prostriedok, ktorý mu zákon priznáva na ochranu jeho základných práv a slobôd, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní podľa zásady *ratio temporis* odmietol ako neprípustnú (predčasne podanú) podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2024

Libor Duľa
predseda senátu